

AMKE

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

**YRKESUTBILDADE PERSONER FINNS
I VARDAGEN FÖR VAR OCH EN AV OSS**

Riksdagsvalet 2023

AMKE:s MEDDELANDEN OM RIKSDAGSVALET

- Ungdomars baskunskaper och förmögenhet att studera i fokus
- Kompetensutvecklingen behöver sina resurser
- Forsknings-, utveckling- och innovationsverksamheten är en del av yrkesutbildningen
- Ett omfattande nätverk för yrkesutbildning är en förutsättning för områdenas livskraft
- I arbetsrelaterad invandring behövs yrkesutbildade personer
- Mer än 60 procent av personerna i arbetsför ålder ska delta i utbildning varje år
- Digitaliseringen ändrar utbildningen och arbetslivet
- Yrkesutbildade personer har nyckelroll i hållbar utveckling och grön övergång

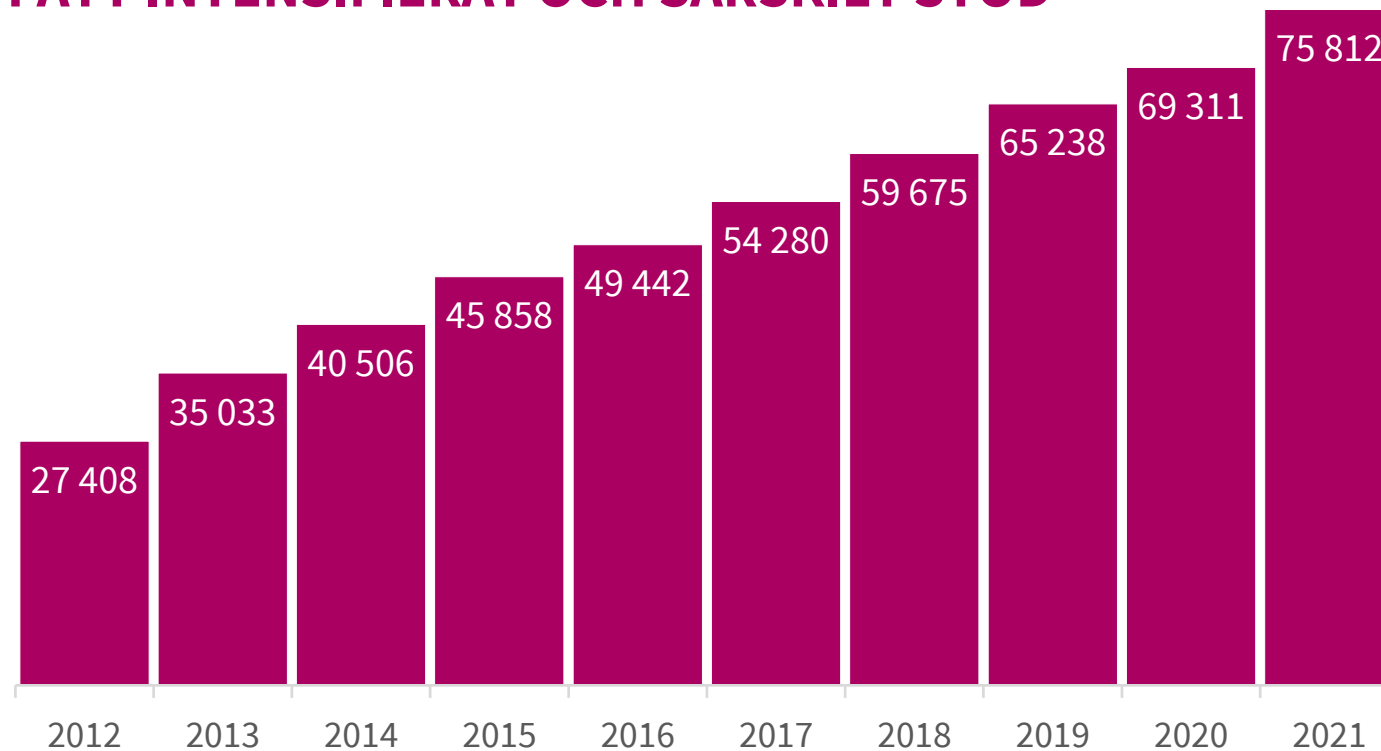
UNGDOMARS BASKUNSKAPER OCH FÖRMÅGA ATT STUDERA I FOKUS

Personer som påbörjar yrkesutbildningen ska ha tillräckliga kunskaper, kompetens och studiefärdigheter för att uppnå de yrkeskunskaper som krävs för arbetslivet samt förmågan att fortsätta till högskolestudier.

AMKE:s lösningar:

- Det behövs en pedagogisk och funktionell reform av småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen.
- Studerandevårdens tjänster ska genomföras som närtjänster som en del av social- och hälsovårdstjänsternas genomförande. Tjänsterna bör också riktas till den unga personens familj.
- Terapigarantin ska lösa ungdomarnas psykiska problem.

ELEVER I FÖRSKOLAN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN SOM HAR FÅTT INTENSIFIERAT OCH SÄRSKILT STÖD

KOMPETENSUTVECKLINGEN BEHÖVER SINA RESURSER

Finansieringen ska vara tillräcklig och stödja den långsiktiga utvecklingen av yrkesutbildningen.

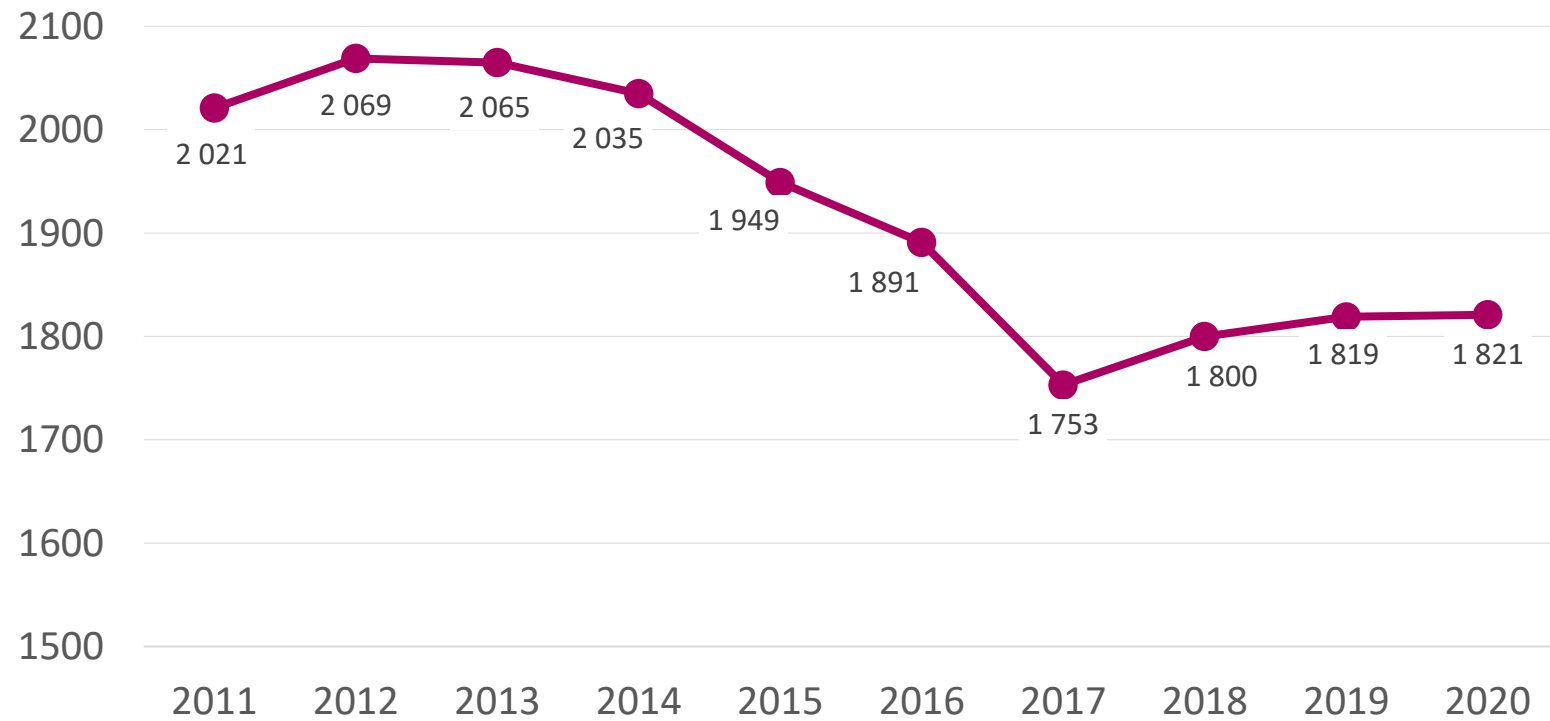
AMKE:s lösningar:

- Finansieringsnivån ska bibehållas åtminstone på 2023 års nivå med beaktande av ökningen av den allmänna kostnadsnivån.
- Resurserna för den livslånga inläringen ska säkerställas för att svara på bristen på arbetskraft och omvälvningen i arbetet.
- Finansieringsmodellen behöver förtydligas.
- Små kunskapshelheter ska inkluderas i finansieringsmodellen.
- Ansökningarna om finansiering ska förenas genom att dela ut så mycket av finansieringen som möjligt med allmän täckning.
- Registreringsskyldigheterna i anslutning till PUK ska minskas för att ge lärarna tid att undervisa.

REELLA DRIFTSUTGIFTER FÖR YRKESUTBILDNING (MEUR) 2010–2020

FORSKNINGS-, UTVECKLINGS- OCH INNOVATIONSVERKSAMHET ÄR EN DEL AV YRKESUTBILDNINGEN

Rollen av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten inom yrkesutbildningen ska stärkas. Lagstiftningen ska identifiera yrkesutbildningen som en del av FoUI-ekosystemet.

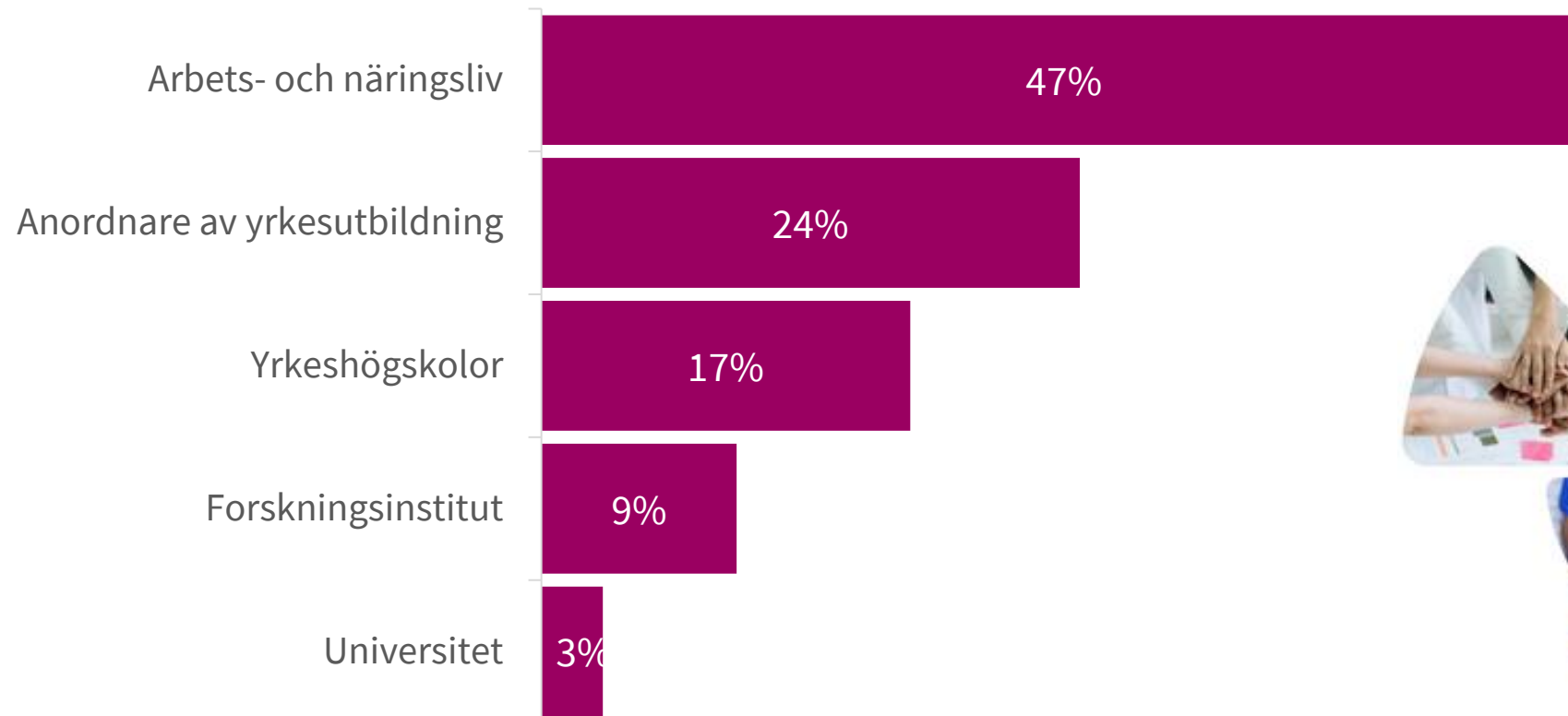
AMKE:s lösningar:

- Lagstiftningen om FoUI-verksamhet bör möjliggöra yrkesutbildning FoUI-verksamhet i samarbete med arbets- och näringslivet och högskolorna.
- Finansieringsinstrument ska stödja FoU-samarbetet mellan yrkesutbildningen, högskolorna och arbetslivet.
- Mervärdesskatten på strukturfonder ska kompenseras till anordnarna av yrkesutbildning för självfinansieringens del på samma sätt som till yrkeshögskolorna.

DE VIKTIGASTE SAMARBETSPARTNERNA TILL ANORDNARE AV YRKESUTBILDNING INOM FOU-VERKSAMHET

ETT OMFATTANDE NÄTVERK FÖR YRKESUTBILDNING ÄR EN FÖRUTSÄTTNING FÖR OMRÅDENAS LIVSKRAFT

Tillgången på och tillgängligheten till yrkesutbildning ska säkerställas regionalt i takt med förändringarna i befolkningsstrukturen.

AMKE:s lösningar:

- Yrkesutbildningen ska utvecklas som en separat form av utbildning baserad på flerproducentmodellen.
- Samarbetet mellan yrkesutbildningen, gymnasieutbildningen och högskoleutbildningen ska utvecklas till förmån för alla parter.
- Processen för tillstånd att anordna examina ska underlättas för att möta behoven i en föränderlig verksamhetsmiljö.
- Digitala inlärningsmiljöer och -lösningar ska utnyttjas mångsidigt och inläringen i arbetslivet ska också stärkas.
- Det mångsidiga utbudet av yrkesutbildning ska utnyttjas fullständigt i reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024.

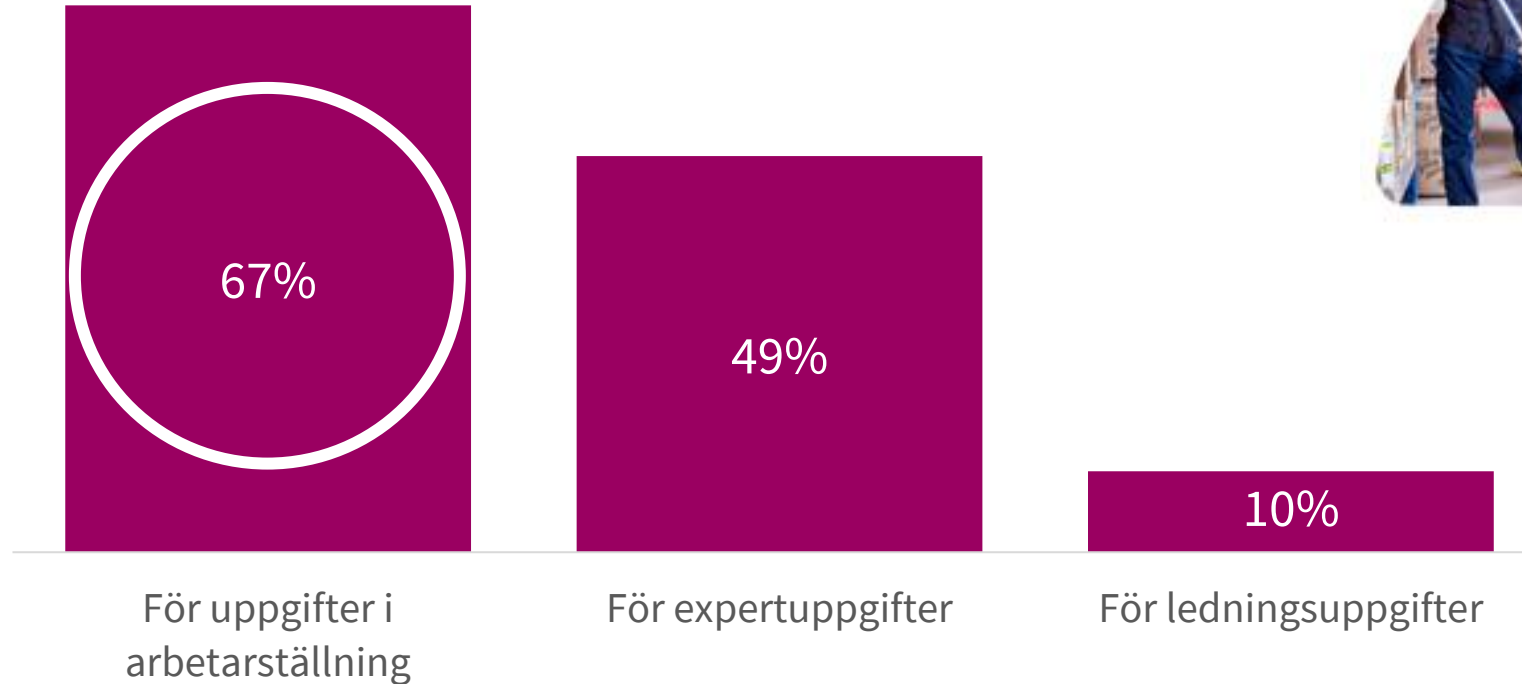
I ARBETSRELATERAD INVANDRING BEHÖVS YRKESUTBILDADE PERSONER

Utbildnings- och sysselsättningsstigarna för invandrare som kommer till Finland och för den befintliga befolkningen med främmande språk som modersmål ska göras smidigare.

AMKE:s lösningar:

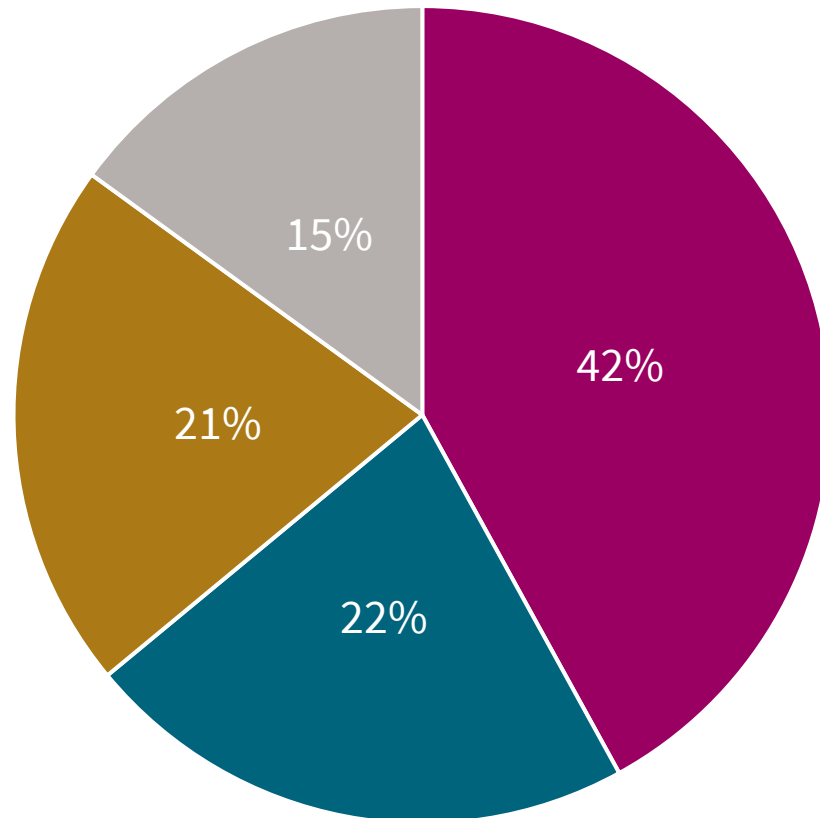
- Kunskaperna hos anordnarna av yrkesutbildning ska utnyttjas vid integrationsutbildningen och reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024.
- UKM ska bevilja tillstånd till examensutbildning på främmande språk när anordnaren av utbildningen och regionens arbets- och näringsliv har visat att det behövs.
- Uppdragsutbildningar inom EU/EES och avgifter som tas ut av studerandena ska tillåtas vid utbildningsexport.
- Studerandena inom yrkesutbildning från tredje länder ska få uppehållstillstånd för hela studietiden.
- Arbetet för internationella talangers attraktionskraft som har fokuserat på högutbildade personer ska utvidgas till yrkesverksamma.

FÖRETAG SÖKER FRÄMST UTLÄNDSKA TALANGER FÖR UPPGIFTER I ARBETARSTÄLLNING

DET FINNS NÄSTAN LIKA MÅNGA STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNING SOM INOM HÖGSKOLEUTBILDNING

- Yrkesutbildning
- Universitetsutbildning
- Yrkehögskoleutbildning
- Gymnasiutbildning

DIGITALISERINGEN ÄNDRAR UTBILDNINGEN OCH ARBETSLIVET

Yrkesutbildningen behöver sin egen digitala vision i ett omfattande samarbete.

AMKE:s lösningar:

- Lärandeanalys ska utnyttjas både i individens inläring och vid utveckling av utbildning.
- Anordnare av utbildning ska ges omfattande tillgång till Koski-uppgifter via gränssnittet för att stödja kunskapsbaserad ledning.
- Tjänsten Koski ska göras tillgänglig i stor utsträckning för arbetssökande och arbetsgivare för att främja sysselsättning i enlighet med principen My Data.

YRKESUTBILDADE PERSONER HAR NYCKELROLL I HÅLLBAR UTVECKLING OCH GRÖN ÖVERGÅNG

Anordnare av yrkesutbildning främjar hållbar utveckling och den gröna övergången i all sin verksamhet.

AMKE:s lösningar:

- Hållbar utveckling och grön övergång ska inkluderas i alla yrkesexamina och allt undervisningsinnehåll.
- Målet med inlärningsmiljöerna och -verktygen samt i verksamheten är koldioxidneutralitet.
- Lösningar i anslutning till grön övergång utvecklas och genomförs i samarbete med arbetslivet och högskolorna.

VISION: YRKESKOMPETENS BYGGER FRAMTIDEN

Yrkesutbildningen är en föregångare i reformen av inläringen och arbetslivet. Utbildningen stärker de grundläggande färdigheter som behövs på jobbet och i livet. Flexibla studievägar beaktar olika livssituationer och ger möjlighet att utvecklas till en stolt talang. Den livslånga inläringen fortsätter och gör karriärer mångsidigare.

Yrkesutbildningen spelar en central roll i livskraften i sitt verksamhetsområde. En kontinuerlig dialog med arbetslivet och intressegrupperna säkerställer tillgången på arbetskraft, förnyelsen av verksamheten och att examina och studerandenas kunskaper motsvarar arbetslivets behov. Verksamhet som uppskattar den lärandes kunskaper ökar proaktiviteten och skapar ny företagsamhet.

Yrkesutbildningen spelar en central roll som utvecklare av arbetslivet. Yrkesutbildningen sammanför företag, experter på olika utbildningsnivåer, ny teknologi, forskningsdata och praktiska färdigheter.

Nätverksliknande yrkesutbildning som utnyttjar digitalisering och teknologi och som bygger arbetslivssamarbete är inte beroende av egna inlärningsutrymmen.

Yrkesutbildningen utvecklar och genomför hållbara lösningar till dagens och framtidens stora samhälleliga utmaningar.

Gemensam yrkeskompetens leder till en bättre morgondag.

Läs mer om yrkesutbildningens vision: <https://www.amke.fi/ajankohtaista/visio.html>